

పద్మకథ

అల్లం కేశవగిరి రమ్య

బైదురుగా అందరిని చూస్తూ దండం పెట్టాడు.
 "ఇలా దగ్గరకు రారా" గద్దించాడు పెదకాపు.
 అర్థం కాక ముందుకు నడిచాడు కొండడు.

కొండడిని నఖశిఖ పర్యంతం పరీక్షగా చూశాడు పెదకాపు.
 తరువాత దృష్టి మళ్ళించి సరస్సు మీద కలయజూస్తూ, దగ్గరలో కని
 పిస్తున్న నాచు గుబుర్లవైపు కొరడా పట్టిన చెయ్యి సూటిగా చూపిస్తూ,
 "నా మావులు పెట్టి ఎక్కడ?" అని నీటి మీద చూస్తూనే కొండడిని
 ప్రశ్నించాడు.

"అక్కడ నేదా?... ఉండాలే.... మరి"
 "గెద్ద తన్నుకు పోయిందిరా దొంగ
 లంజకొడకా! నీ అమ్మ మొగుడు
 దొబ్బుకు పోయాడా?"
 చివరి తిట్టుకి కొండడి చీపికళ్ళు చింత
 నిప్పుల్లా మెరిసాయి. బుద్ధ పెదాలు ఒణి
 కాయి. తమాయించుకున్నాడు.
 "మాట్లాడ వేంరా. డబ్బిచ్చి దూలకి
 నిన్ను కాపలా పెట్టానా. నిజం చెప్పు.
 ఆ మావులోని చేపల్ని ఎవడికిచ్చావు.
 ఎంత బేరం కుడిరింది."

"నాకు తెల్లు"
 "తెలీదూ... గంగా ఆ బుట్ట ఇలాతే." గంగా
 గంగను చేపలు ఉంచే దోసకాయ బుట్ట
 తెచ్చాడు.
 "మొగిలి పెండిలో దొరికింది. అక్కడ
 నువ్వు దాయలేదురా నాకొడకా" అని

ఆ బుట్టని కాలితో ఒక తన్ను తన్నాడు.
 బుట్టలోనుంచి పెద్ద బొమ్మిడం విలవిల
 తన్నుకొంటూ బయట పడింది. క్షణం
 సేపు కొండడు ఆశ్చర్య పోయాడు. "సత్తె
 ప్రమాణంగా నేను దొంగతనం చెయ్య
 లేదు." అని అవమానంతో రుద్దమోతున్న
 కంఠంతో అన్నాడు. అటు వంటి నేరం
 తన మీద మోపొద్దని పెదకాపు కాళ్ళు
 పట్టుకోబోయాడు.

కొరడా జిగ్మని కొండడి వీపు మీద
 పేలింది. చర్యం పేలిక ఒలి చేసినట్లు
 ఊడింది. "అమ్మా" అని గొడ్డు అరిచి
 నట్లు మూల్గాడు. చేకి తోక కంచీ చెళ్ళు
 చెళ్ళున కొండడి శరీరాన్ని చీరేస్తోంది.
 గావు కేక పెట్టి పోయి సొమ్మసిల్లి
 పోయాడు. ఆ కేకకి మర్రెట్టు మీక
 కాకుల గుంపు ఒక్కసారి అరుచుకుంటూ

లేచి గోలచేస్తోంది.
 గుడిసెలో గొలుసు కట్టిన దేగ బాధగా,
 కసితో క్రీచ్ క్రీచ్ మని పీడించుకుంటూ
 అరిచింది. అదే సమయానికి ఎక్కడ
 నుంచో వచ్చిన చిలక ఆదృశ్యాన్ని చూసి
 శివమెత్తిన దానిలా "ఎందుకలా కొట్టి
 సంపేస్తారూ" అని చిందు లేస్తూ చేతులు
 ఎగదోస్తూ అరిచింది.

"చంపడం కాదే ముక్క ముక్కల
 కింద నరికేస్తాను."
 "నరికేస్తే అందరూ చూస్తూ వల్ల
 కుంటారా?"

"ఊరుకోక! ఊరుకోక ఉరెట్టుకుంటా
 రేటి! అసలు నువ్వెవర్తివే అడిగేందుకూ!
 ఆ దేటి నువ్వు కట్టుకున్న మొగు
 దేటి అలా గింజుకు పోతున్నావూ? ఆడు
 నీ మొగుడేంటి అంతగా ఎంకేసు
 కొస్తున్నావ్?"

మాట ముగియక ముందే కోపంగా
 అరిచింది చిలక.

"మాట లొగ్గకు బాబూ మంచి దాన్ని
 కాదు"

"నోయ్యయ్!... మళ్ళీ మాట్లాడావంటే
 నీ ఒంటి మీద బట్టలు ఒలిచేసి ఊర్లో
 తిప్పించే గలను.... పెద్దకాపు నజరు పడక
 పోవాలి. పడిందా అంటు చూస్తాడు. ఏటను
 కున్నావో! జాగ్రత్త" అని తాటిస్తూ
 వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా గబ గబ

నడుచుకుంటూ ఆక్కడ నుంచి విసురుగా వెళ్ళిపోయాడు.

కొండడు సౌమ్యుని పడున్నాడు. నడి నెత్తిన సూర్యుడు చురుమంటున్నాడు. కొండడి ఒంటిమీద చిట్టిన చర్మంలోంచి నెత్తురు చారలు గడ్డ కడుతున్నాయి. ఈగలు వాలకుండా చిలక విసురుతోంది. పొద్దు తిరిగిన తరువాత కొండడు కసంత మెదిలాడు. చిలక పరుగెత్తుకీ వెళ్ళి సరస్సులోంచి

తామరాకులో నీళ్ళు తెచ్చింది. కొండడి ముఖంమీద జల్లింది. నీటితో ముఖం కడిగింది. కొండడు కళ్ళు మెల్లగా తెరిచాడు. మండుపెండ కళ్ళలోకి సూదుల్లా పొడుస్తుంది. తల తిరుగుతోంది. లేచి కూర్చోబోయి చతికలు బడిపోయాడు. దాహంతో ఆర్చుకుపోతున్న వెదాల్ని నాలికతోతడుపుకుంటూ ఒగరుస్తున్నాడు. చిలక మళ్ళీ తామరాకులో నీళ్ళు తెచ్చి "ఊ! చెయ్యి

వట్టు తాగు" అంది. ఒణికిపోతున్న దోసిల్లో నీళ్ళు మృగంలా కతుకుతూ తాగాడు. తలెత్తి చూచాడు. శాంతంగా రొప్పుతున్నాడు.

"ఎలాగుంది" చిలక అడిగింది.

చిలకని గుర్తుపట్టగలిగాడు. అతని కళ్ళలోని వ్యధ చిలక గుండెల్లో గాయాన్ని మరోసారి తెలికింది. "గుడిసెలోకి పద" అని నిల్వొని లేవనెత్త

బోయింది. కొండడిబళ్ళంతా చలిజ్వరంతో ఒణికినట్లు ఒణికింది. గుండెల్లో నుంచి దుఃఖం కెరటంలా తన్నుకొచ్చింది. చిలక కాళ్ళని అమాంతంగా కొగలించుకొని ఒళ్ళో తలవచ్చుకుంటూ కుమిలి కుమిలి ఏడ్చాడు. ఆవిడుపు ఆ నిర్జన ప్రదేశంలో మరొక హృదయ వివాకంగా ఉంది.

“నాకు తెలీదు. నేను దొంగలోడలేదు” అని మాటి మాటికి అంటున్నాడు.

“అవును. ఆ దొంగతనం నేసింది నేనే. మావుల్లో బొమ్మిడిని తీసి దాసేసాను”

కొండడు తలెత్తి చూశాడు.

చిలక కన్నులనుంచి జలజలా రాలిన కన్నీరు కొండడి చెంపలమీదగా జారు తోంది. ‘నువ్వా చేశావ్! ఎందుకు చేశావ్’ అంటున్నాయ్ ఆ చూపులు.

“ముందు గుడిసెలోకి పద” అని సమాధానం ఇవ్వకుండా కొండడ్ని లేవ నెత్తి నడ్డిమీద చేతితో ఊత పట్టుకొంటూ తూలుతున్న కొండడ్ని గుడిసెలోకి తీసుకు వెళ్ళింది.

కొండడ్ని చూసి దేగ సన్నగా సకిలిం చింది. అంత చాదలోనూ కొండడు వెళ్ళి మనసారా నిమిరుతూ రెక్కల్ని ముద్దా దాడు. గొంతు కట్టు విప్పి గుండెలకు హత్తుకున్నాడు.

చిలక నీళ్ళు మరగ బెట్టి కొండడికి కాపటం పెట్టడానికి పొయ్యి దగ్గరకు వెళ్ళింది.

కొత్త ముఖం కంటబడగానే దేగ తీక్షణంగా చూసింది. క్రిందికి మీదికి తల

ఆడిస్తూ పరీక్షగా చూసింది. కొండడి వట్టు విదిలించుకొంటూ కుప్పించి జాణంలా దూసుకుంటూ చిలకమీద రివ్యూన వడింది. అయిస్తూ. రెక్కలు కొట్టుకొంటూ గోళ్ళతో ఒంటిమీద చీరని చింపేస్తోంది.

చిలక గావుకేక పెట్టపారిపోబోబోయింది. దేగ గోళ్ళలో చిక్కుకున్న చీర ఒంటి మీద నుంచి ఊడిపోయింది. దేగకి చెయ్యి అడ్డం పెట్టుకొంటూ మూలన దాక్కొంది.

కొండడు నోటితో ఈలలు వేస్తూ. లొట్టలుకొద్దూ దేగని అతికష్టంమీద అదిమి వట్టుకున్నాడు. అది రోషంతో రొప్పు తోంది. “ఇంట్లో కొత్త ముఖం సూస్తే మీద వడిపోతాంది. బకిరీ లేదు కదా!” అంటూ చిలక దగ్గరకు వెళ్ళి హతాత్తుగా అగి పోయాడు.

చీర విడిపోయిన చిలక నగ్నంగా మూలన ముడుచుకొని సిగ్గుతో తలపు చాటున నిల్చునుంది. “చీరచెయ్యి” అంది చిలక.

చూరు మీ ద నుంచి జారి గుడిసెలో వడుకున్న ఎండపొడ వెలుగులో సిగ్గుతో పొంగి ఎగిరి పడుతున్న చిలక గుండెలు బింకంగా మొనలు దేరి నున్నగా మెరుస్తు న్నాయి. గుడిసెలోని మసక నీడలో అవయవాల పొంకం పిట పిట లాడు తోంది. కొండడి చీపి కళ్ళు శరీరం వంపున్ని మత్తుగా చూస్తున్నాయి.

“చీర ఇచ్చెయ్యి మంచేనూ ” కీచు గొంతుకతో కస్సుమంది. కాళ్ళు నేల మీద బాదుకొంటూ. కొండడు తుళ్ళివడి చీరని

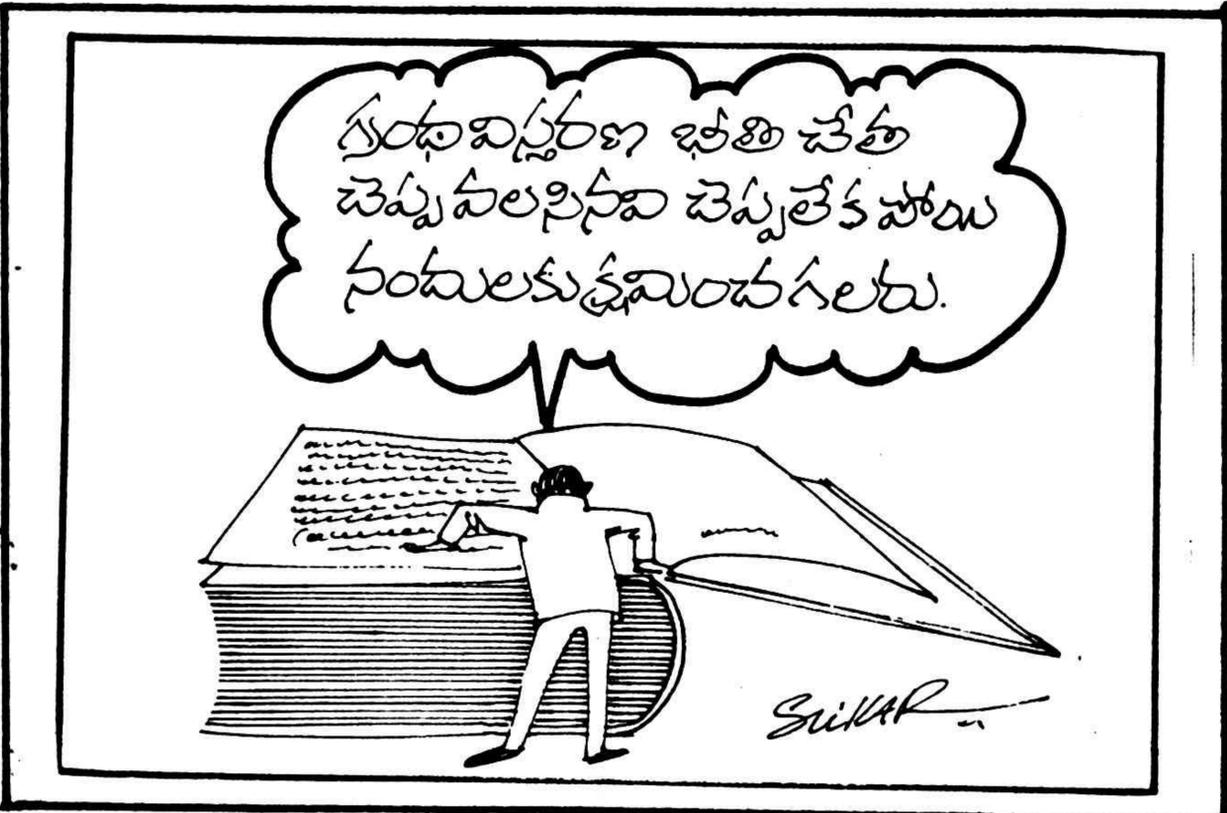
చిలక మీదికి విసిరాడు. అమాంతంగా అందుకొని ఆవరా బాదరాగా కప్పుకొని నుదిటి మీది చెమటని ఎడమచేత్తో తుడచు కొంటూ ముఖం మీద జీగడుతున్న జుత్తుని నర్దుకుంది.

“గొప్ప దేగని పెంచావ్. కంఠిరీపిట్ట! ఆడదాని చీర విప్పేస్తోంది.”

“నయం నీచర్మం ఒలిచేలేదు. ఇది మూమూలు దేగ కాదే. గెద్ద జాతికి చెందిన దేగ. దేగ గెద్దంటారు.” చిలక నీళ్ళు మరగ బెడుతోంటే వాడు దేగని ఎలా వట్టుకొన్నదీ. ఎలా మచ్చిక చేసుకొన్నదీ వివరాలు చెబుతున్నాడు.

“వలలో చిక్కుకోగానే గెద్దేమో అను కున్నాను” ముసల్లి చూసి. ‘ఓర్నాయి నా ఇది గెద్ద కాదురా గెద్ద దేగ. దీని గోళ్ళు ఇ న వ కొక్కొల్లాగున్నాయి చూడు. రెక్కలు కొట్టుకొంటూ చాచు కొంటూ రెండు తాటి చెట్ల ప్రమాణంలో గాలిలో తేలుతూ చక్కర్లు కొట్టగలది. రెక్కల్తో గుద్దిందంటే పెద్ద కొంగలు కూడా సొమ్ము సిల్లిపోవాలి. దీన్ని పెంచి వేట నేర్పు దాంరా’ అంది. దాని కళ్ళకి నల్లటి ముసుగు తోడిగాం. తాడు ఉయ్యాలలా కట్టి దాని మీద ని లో బెట్టి బోళ్ళమి. ముసుగులోనుంచి కళ్ళు కనిపించక కాళ్ళ తోనే తడుముకుంటూ రెక్కలు కొట్టు కొంటూ తాటి మీద నుంచి జారి వడి పోబోతూ తమాయించుకొని నిలదొక్కు కొనడం నేర్చుకుంది. కొత్తలో ఎర్రెత్తి పోయినట్లు చికాకు ఎట్టేసేది. సడయి పోతే సాలు మీదిని పడిబోయేది. దానికి రోజుకు రెండు మార్లు కప్ప పేగులు. మంచినీళ్ళు ఎట్టేవోళ్ళం. ఇటు చూస్తే సగం ఆకలి అటు కళ్ళకి ముసుగు, చీకటి. నాన ఇబ్బందులు ఎట్టిసందసుకో.

“అది ఆకలితో ఆవురావురుమని యేం పెట్టింది తింటుంటే. దాని రెక్కల్ని. తోకని నెమ్మదిగా నిమిరేవోళ్ళం. కొత్తలో తిరగ బడేది. రాసురాసు అలవాటు పడిపోయింది. అలాగ కళ్ళు కట్టి సరిగ్గా పది పదిహేను రోజులు ఉంచాం చీకట్లో. ఆ త ర వా త రోజుకి కొంచెం కొంచెం వెలుగుచూపిస్తూ మమ్మల్ని సూదనిచ్చే వోళ్ళం. ఇం త యెద్దువారీ పిట్ట రాసురాసు గోలపెట్టక నిమ్మకం గా పావురంపిట్టలాగ మచ్చికయి

స్వర లహరి

త్రైపు జేయు కాంత టక్కు టక్కుమని హృదయి

వంచె మీతెనంచు నెంచు కౌకడు
"సారి" యనగా నామె స్వర్గమే దిగివచ్చె
ననుచు తన్మయుడగు. నినిదపాప

* * *

తనదు భార్య గుణము తన ప్రయురాలిని
అడిగి ఎరుగగోరు నెడనొకండు
తాను చేయు తప్పె తన భార్య చేసిన
చండన మొనర్చ దలచును. గద

* * *

చుగని వీడి సరసుడగు దాని ప్రక్కన
చిత్ర లోకమునకు చేరి, కాంత
పేరు గాంచ మగడు ప్రేయసి పిల్ల
సాకు కొరకు చేరె. సరి సరి సరి

* * *

కవితలోన తప్ప కనరావు పల్లకీల్
నరుని వాహనము నరుడెయ్యెన
"రిక్ష" గూడ అంతరించనే వలెనట్లే
సన్న రిత్రి గగ్గ ససరిరిగగ.

* * *

పాప నవ్వులోన, పవన సంస్కర్యలో
శరస వాక్కులోన సాధుగీతి
లోన నెల్లరెల్లలు వ్రతమో ప్రేమలో
నసుధయే హాసించు-ని సరిరిసని
* * *
సిరిగంటి సుకవి చేరి సినిమాల
గతికి తగిన పాటలతికి బ్రతుకు
అతడు మరచెగాని అలనాటి ఆతని
కవిత నిలిచె నిలుచు-గరి సరి సరి

* * *

అప్పు తెక్కువై న నప్పుల మున్నుచే
తప్ప తప్పుకొనగదారి గలదె
పఖుడె చేయు మొగముచాటు సాయముగోరె
దేని-నీ, నినీ స నీని స ని స.

* * *

కవికి కోరికలకు కలలు కోరకములై
అవసరాలు పెరిగె, నవరసాలు
తరిగె, పెరుగ విరుల సరులు తరిగెగా ప
రీమళంపు సొంపు - రీమరీసు

* * *

అప్పుడెట్లు వ్రాయనీ ఈనడించును
అసలె వ్రాయబోని సిసలగు కవి
విలిఖితముల కంటె అలిఖి తమ్ములె చాల
గొప్పవంచు దంచు-దన్న మన్న

* * *

కీర్తిశేషులు

పంతుల శ్రీరామశాస్త్రి

పోయింది. తరవాత ముసుగు తీసేశాం.
లొట్టలు కొట్టి సౌంజులు మప్పాం. చేతి
మీద, వీపు మీద ఎక్కించుకొని గొలుసు
కట్టి తిప్పాం. చచ్చిన ఎలక పిల్లల్ని
తాడుతో ఈడ్చుకుంటూ గజిబిజిగా పరు
గెత్తు తూంటే దాన్ని తన్నుకుంటూ వెంట
ఎగురుకు వచ్చేది. ఇప్పుడు రాటుదేరి
పోయింది. కొత్తలో ఏట చేసిన పిట్టని
ఒగ్గేదికాదు. అదే కలబడిపోయి తినేసేది.
దానికి మెల్లిగా తొండ పిల్లల్ని, కప్పల్ని
చేతిమీద పెట్టికొని ఎరగా ఊరించేవోళ్ళం.
అప్పుడు ఏట చేసిన పిట్టని మా ముందు
ఒగ్గేసి పడేసి చేతిమీదవారి తొండని
పొడుచుకు తినడం నేర్చుకుంది. వేట
చేసిందంటే ఉరుకులు పరుగులు మీద
వచ్చి మీన వారి పోర్టి బక్సీసుకోసం.
తొండ పిల్లని సిద్దంగా ఉంచాలి.

"సీకట్లో ఏటాడుద్దా?" అంది, పొయ్యి
మీద కుండ దింపుతూ చిలక.

"మరీ సీకట్లో కాదు. ఎన్నెల్లో ఏట
నేస్తాది. దేగలు, బొల్లి గెద్దలు మాత్రమే
వెన్నెల్లో ఏట నెయ్యగలవు. మరేం
తయం నేదని పూరా నిబ్బరం ఉంటేనే
ఎన్నెల్లో ఏటకి దిగుతాయి. అందులోనూ
దీనికి చిన్నప్పుడే చీకట్లో మిణుగురు
పురుగులు పెట్టి ఆ వెలుగుకి దాని కళ్ళకు
అలవాటు చేశాం. అందుకే వెన్నెల్లో
వాటంగా వేటాడగల్గు.

ఆ దేగ కథ మొదట్లో ఆనక్తిగానే
విందిగాని తరువాత వట్టించుకోలేదు. మాట
ఆపేసరికి "సరేగాని, బొమ్మళ్ళ పడుకో
కావడం పెడతాను" అంది చిలక.

కొండడు బొమ్మళ్ళ పడుకున్నాడు.
కంచీ దెబ్బలు కమిలిపోయి సల్లగా చారలు
దేరున్నాయి. ఆవిడ చురుక్కు చురుక్కు
మని తగుల్తుంటే ఉలిక్కిపడుతున్నాడు.

"అది సరేగాని, ఎలకా దొంగతనం
ఎందుకు చేశావే?"

"అద్దీసూస్తే ఒల్లు మంట. కొండల్లో
ఏం పిడతపనిచేసి ఒచ్చీకాదోగాని ఇక్కడ
అడి దుర్మార్గానికి అంతులేకుండాపోతుంది.
వడ్డీలకు వడ్డీలు మూట కట్టుకొని ఎందర్ని
ముంచేశాడో, ఎందరి భూములూ, పుట్టల్ని
ఆక్రమణ చేసుకున్నాడో, దానికి తోడు
ముసలినాకొడుక్కి మోజారీతనం జాస్తి.
ఈ అంటే కొట్టడం, ఆ అంటే కొట్టడం

వయస్సు ముదిరిపోతున్నా సోకుసూపులు.
పోకిరీ ఎటకారాలు ఎక్కువై పోతున్నాయి.
ఎప్పుడోగాని నేనే గట్టిగా కచ్చుకిచ్చు
కుంటాను. ఒక్కవల్లి బుర్ర గింగురైతి
పోవాలి"

"పెద్దబాబు ఈ ఊరికి పెద్దకాపు. ఆ
బాబుతో నీకెందుకే జెట్టియ. మావుల్లో
చేవల్లి దొంగలాటం. ఛీ, ఛీ."

"నువ్వు కుక్కనాబోడివి. వుత్తి పుణ్యా
నికి దెబ్బలుతీస్తూ అడ్డీ పెద్దబాబు, పెద్ద
కాపు అంటున్నావు. అడ్డీ తిక్కరమక్కర
పెట్టాలనిగాని, అడి సేవలు ఎవడికికావాలి.
అడు ఎందర్ని దోచు పడేసుకుంటున్నదో
అడి మావుల్లో సేవల్ని నేను దొంగలాడే
మరేంతప్పులేదు. ఆసేవలు అడు పెంచిన
వేటి? పోనీ ఆ పాపం నన్నే కొట్టినీ, మద్దిన
నువ్వు దెబ్బలు తీస్తావు."

"అది నా కరమమే" అని ఎక్కడికో
చూస్తూ కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

ఎండవేడి తగ్గినా కొండల్లోంచి వీస్తున్న
వడగాలి తాటి మట్టల్ని రాసుకుంటూ
మొగలి పెండల్లోనుంచి వీస్తూ నీటిమీద
వక చల్లబడి తెరలు తెరలుగా వీస్తోంది.

కొండడికి కావడం పూర్తిచేసింది
చిలక. దెబ్బలబాధ చాలామటుకు ఉపశ
మించింది. లేచి కూర్చున్నాడు.

"ఎప్పుడూలేదు ఈ కాలంలో ఇంత వేడి
గాలి. శీతకట్టు తిరిగినా ఇంకా వగలు ఎం
డలు పేల్చేస్తున్నాయి. చీకటి పడగానే
మళ్ళీ చల్లబడిపోయి రాత్రి ముంచుతున్న
కొద్దీ చలేస్తోంది. శీతకట్టుకి అక్కడక్కడ
వలస పిట్టలు కూడా దిగుతున్నాయి."
అన్నాడు కొండడు.

"ఈ ఎండలకి ఈ ఏడు పంటలు
పోయాయి. వర్షాలు లేవు. ఇప్పుడు ఒకటి
రెండు దుక్కులు వర్షాలు పడినా మెరక పం
టలకి ఇత్తనాలు జల్లొచ్చు. అందుకే వర్షాల
కోసం ఎల్లండి పున్నానికి జాతర చేస్తు
న్నారు. పెద్దవల్లెలో"

"అదెక్కడ?"

"ఒన్ అదెరగనా. బోడికొండ కావల
కోసుడుంటాది. పెద్దవరస అవుతాది. మన
పూరంతా ఎలుతున్నారు. నువ్వుారాదూ."

"ఇక్కడ కావలా ఎవడుంటాడే నేను
సంబరాలు పులేషికాలు చూస్తే" అన్నాడు.
"అయితే రావా. నేనూ ఎల్లనూ...."

సూక్తిసుధ

“నానూ ఎల్లనూ నువ్వు ఎల్లనూ.... మరిక్కడికిఎలిపోచ్చి.... రాకూడదంచే?”

“ఏటి... ఎందుకూ....” వచ్చేస్తున్న కోపాన్ని సముదాయించుకుంటూ అంది. తనని నగ్నంగా చూసిన కొండకి ఆవురు గొట్టుకుపోయిన చూపులు ఆమె మనసులో మెదుల్తున్నాయి.

“ఎన్నెల్లో చేపల వేటకి బయలు దేరుదాం. మావుల్లో చేపల్ని దొంగలాట్రం నీకెందుకే. ఈ బెతో చేపలవేట చూపిస్తాను. గండు చేపల్ని పొడిచి నీళ్లో నుంచి తీస్తాను. చూసి గచ్చయి పోతావు”

“అమ్మో, మా అమ్మ సంపెయ్యిదూ.”

“సంబరానికి వెళ్తానని బయలు దేరి దార్లో టక్కర కొట్టేసి ఇటు పారొచ్చి. కేటు గుంటవి, ఆ బుడుపులు చెప్పారేంచే”

“ఇండాకటినుంచీ ఇంటున్నాను. ఏటే! ఏమే! గుంటాగింటా అంటున్నావు.... ఏటి సంగతి నీ వెళ్ళాననుకుంటున్నావా?” అంది ఆకస్మాత్తుగా.

ఆ తెప్పిపెట్టుకున్న కోపానికి కొండడు ఇంకలేదు.

నైవ వ్యాకర్ణజ్ఞమేతి పితరం
న భ్రాతరం తార్కికం
దూరాత్సంకుచితైవ గచ్చతి
యథా చండాల వచ్చాందసమ్!
మీమాంసా నిపుణం నపుంసక
ఇతిజ్ఞాత్వా తిరస్యా దరాత్
కావ్యాలంకరణజ్ఞ మేవ
కవితాకన్యా వృణీ తేన్వయమ్॥

తండ్రివంటి వాడని వ్యాకరణ వేత్తను కవితా కన్య ప్రేమించడు; సోదరుడని తార్కికుణ్ణి ప్రేమించడు; దూరానవుండే వేదవేత్తను చండాలనివలె చూస్తుంది; మీమాంసా విశారదుని నపుంసకుడని నిరసించి, కావ్య సాహిత్య వేత్తనే స్వయంగా పరిస్తుంది.
(బిల్లణ చరిత్రమ్-చౌర పంచాశికా)

“వెళ్ళాడితే వెళ్ళానివవుతావు. అవ్వో!” అన్నాడు కొండడు.
“నాను చేపల బొట్టిని, నువ్వు కొండడు కొండడు. భుజం మీద దేగ నిల్చునుంది”

దోడివి. ఎలా వెళ్ళవుద్ది? ఎవరు చేస్తారు.”
“ఒక కుచ్చ చేసేదేమిచే.... సూరీడు, పెండ్రుడు. ఇంత పెద్ద పెరువు మనకి సాక్షికాలు”

“ననేసుకోను.”
“పోనీలేయే. ఇలాగే నిన్ను తలుసు కొంటూ చిక్కిపోయి, సిరికిపోయి ముసిలైపోయి పడవలో ఎప్పుడో ఈ పెరువులోనే సచ్చిపోతాను.”

“అబ్బో!” అని కొండడి బుగ్గమీద ఒక పోటు పొడిచి కిసుక్కున నవ్వింది.
“దేగని ఒగ్గిసిదేంటి” అన్నాడు కొండడు.

వకవక నవ్వింది. విరగబడి నవ్వింది. గుడిపెలో నుంచి ఊరి వైపు వెనక్కి తిరిగి చూసుకుంటూ పరుగెత్తింది.
సాయంకాలం అవుతోంది. గాలి కెరటాల్లా చిలక నవ్వులు దూరం అవుతున్నాయి.

7

వృత్తి జ్యోతి

సచిత్ర మాసపత్రిక

వనితాభ్యుదయానికి అత్యున్నత రాజపథం 'వనితాజ్యోతి' నెలనెలా పఠనం

వనితల మనోభావాలను ప్రతిబింబిస్తూ మిమ్మలరిస్తున్న ఉత్తమ శ్రేణి పత్రిక

నూతన యువ్యనం పొందండి

సంతాన వంతులు కంటే! చర్మవ్యాధులనుండి విముక్తులు కండి!

దురభ్యావముల వలన కలిగిన వకముల బలహీనత. దాంవత్య సుఖము లేకపోవుట. ఉబ్బినము మొదలగు నమస్త దీర్ఘ వ్యాధులకు ఆదృత ఆయుర్వేద చికిత్స. పోస్టుద్వార చికిత్సకలదు.

క్యాంపులు : * ప్రతి ఆదివారం భీమవరం - షణ్ముఖ లాడ్జ్లో ఉదయం 9 గంటలనుండి సాయంత్రం 6-30 గంటలవరకు. * ప్రతినెల 1 మరియు 16 తేదీలలో రాజమండ్రి-హోటల్ ఆఫ్ఫీసర్ లో మధ్యాహ్నం 12 గంటలనుండి రాత్రి 9 గంటల వరకు.

డా॥ డి. మార్కండేయులు

ఆయుర్వేద భిషక్, సెక్స్ & స్కిన్ స్పెషలిస్ట్. పార్కురోడ్. గుడివాడ-521 301
ఫోన్ : ఆఫీసు : 522 నివాసం : 540

పడవలో కూర్చున్న చిలక కొప్పులోని పెద్ద మంచారం మీద మంచుబొట్లు చంద్రకాంతిలో ముత్యాలలా మెరుస్తున్నాయి.

శరద్రాత్రి. పున్నమి. జామున్నర చంద్రుడు నిర్మలాకాశంలో దేదీప్యమానంగా ఊగుతున్నాడు. మంచులో నుంచి వెన్నెల వజ్రపోతగా కురుస్తోంది. నీటి పొదల్లో నుంచి రివ్వన వీస్తున్న తేమగలిలో, మంచులో తడిసిన నాచు వాసనలు తేలుతున్నాయి.

సుదూరంగా జాతరలో వాగిస్తున్న డప్పులు, కొమ్ము బూరలు రాత్రి నిశ్శబ్దంలో ఆప్పుడప్పుడు స్పష్టస్పష్టంగా వివిపిస్తున్నాయి.

గెడలు వేస్తున్న పడవ నాచుని తోసుకుంటూ జివ్వన నడుస్తోంది. కొండడి భుజం మీద దేగ విశాలమైన సరస్సుమీద చేపల కోసం పరిశీలనగా తలని నిక్కించి ఎగిరెగిరి చూస్తోంది. తుంగ గడ్డిలో నుంచి "క్రాంక్" మని సన్నని వెదురు గొట్టంలో నుంచి అరిచినట్లు పాములనారి బొంగురుగా అరుస్తూ లేచి విశాలమైన రెక్కల్ని కొట్టుకుంటూ నీటిని తాకుకుంటూ ఎగిరి పోయింది.

వెన్నెల ప్రతిఫలిస్తున్న నీటి మీద నాచులో నుంచి బురద ఉబికినట్లు మట్టి నీరు సుడులు తిరిగి నీటిని కెలుకుతూ గళ్ళున విరిగింది. ఆనీటిలో గండు చేప కదలిక తగుక్కున మెరిసింది.

కొండడు అప్రయత్నంగా గెడవేసి ఆపాడు.

"ఎందుకు ఆపావ్" ప్రశ్నించింది చిలక.

భుజంమీద దేగ ఉద్రేకంతో కొండడి భుజంమీద కాళ్ళతో తొక్కుతోంది.

"క్లిక్ క్లిక్" మని సన్నగా నాలికతో పిట్టలపులా లొట్టలుకొట్టిపడమ చేతిని గాలిలో ముందుకు చాచాడు. దేగ భుజం మీద నుంచి చేతిమీదికి వారింది. రెక్కల్ని ముడుచుకొని మెడమీద జాలు వెంట్రుకల్ని దులపరించుకొని ఆకృతతో నీటిమీద కదలికను పరిశీలిస్తోంది.

"ఓ! ఇంగిలం చేపని పసిగట్టి నట్టుంది." అని నిశ్శబ్దంగా ఉండమని చిలకకి సౌంజ్జ చేశాడు.

పిందారబోసిన వెన్నెలలో చేతిమీద దేగతో చీకటితో చెక్కిన శిల్పంలాగ కొండడు పడవ మీద నిల్చోనున్నాడు. మెడ మీద గగుర్పొడిచిన దేగ తెల్లటి వెంట్రుకలమీదా, కొండడి కొనతేరిన నున్నటి ముక్కుమీదా వెన్నెలపొద తీర్చి దిద్దినట్లు మెరుస్తోంది.

దేగ కుప్పించి కొండడి చేతిమీదినుంచి రివ్వన గాలిలోకి ఎగిరిపోయింది. గాలిలో తేలుతూ రెక్కలు కొట్టుకొంటూ అంచెలం చెలుగా ఎత్తుకి లేస్తోంది. ఎత్తు పుంజుకున్న తరువాత నీటిమీద దృష్టిని కేంద్రీకరించుకుంటూ రెక్కల్ని నిశ్చలంగా చాచుకొని వలయాకారంగా తిరుగుతోంది.

కొండడు దేగ ఎత్తుగదర్చి కనిపెట్టున్నాడు.

అలా ఎగురుతున్న దేగ ఊణంసేపు గాలిలో ఒక దగ్గరే నిలబడిపోయింది.

అంతే. రెప్పపాటులో అంత ఎత్తునుంచి మెరుపు మెరిసినట్లు గుల్మిల్లుమని నీటిని డీ కొంది ఆ తాకిడికి నీరు ఉవ్వెత్తుగా చిమ్ముతూ లేచింది. రెక్కలు నీటిమీద దబ దబకొట్టుకొంటున్నాయి. నీటిలో గోళ్ళలో చిక్కుకున్న చేప గిలగిలచుని తన్నుకొంటోంది ముత్యజలంలో దేగ చేపతో నీటి మీద నుంచి లేచింది. దాని గోళ్ళలో చిక్కుకొని వేలాడతూ చేప గింజు కొంటోంది. దేగ ఆ బరువును రెక్కలు కొట్టుకొంటూ కాచుకొంటూ పడవ మీదికి దూసుకు వస్తోంది.

"భేషో!" అంటూ చేపని వేటాడి తెచ్చిన దేగకి పారితోషకంగా "ఇదిగో అందుకో" అన్నట్లు బుట్టలోని తొంద పిల్లని తీసి దేగకి చూపించాడు. పడవలో దభీమని చేపని పడేసి తొందపిల్లని ముక్కున కరుచుకొని పడవ అంచుమీద ఎగిరి కూర్చోంది దేగ

పడవలో ఇంకా కొన ఊపిరితో తన్నుకుంటున్న ఇంగిలం చేపని బుర్రమీద వాటంగా అదిమి పట్టుకొని బరువుగా ఎత్తి బుట్టలో వేసుకొన్నాడు.

దేగ తొంద పిల్లను చీల్చుకొని పీక్కు తింటోంది.

ఊణంలో ముగిసిన ఈ వేటని కలలో చూస్తున్నట్లు నివ్వెరపోయి చూస్తోంది చిలక.

"మరీ పెద్దది కాకపోయినా ఒకమాదిరి చేప" అని చిలకకి చెబుతూ విజయ గర్వంతో ప్రశంసాపూర్వకంగా దేగవైపు బవటవ లొట్టలు వేశాడు. యజమాని ప్రశంసలకు ఉబ్బిపోయినట్లు దేగ ఒళ్ళు పొంగించుకొంటూ, తడిసిన రెక్కల్ని విదిలించుకొంటూ "క్లిక్ క్లిక్" మని ముద్దు చేస్తోంది.

రాత్రి ఆవుతున్న కొద్దీ సముద్రంమీద లేచిన గాలులు సరస్సుమీద ప్రయాణం చేస్తూ తెరలు తెరలుగా వీస్తున్నాయి. గాలిలో తేలుతున్న ఉప్పుదనం కొండడి పెదాల్ని తాకుతోంది. సముద్రం పోతెత్తుతోంది కాబోలు అనుకున్నాడు మనసులోనే.

తిరిగి గెడేసాడు. పడవ బరువుగా నడుస్తోంది. పెద్ద పల్లెలోని జాతర్లో డప్పులచప్పుడు ఆప్పుడప్పుడు వివిపిస్తున్నాయి. పడవచప్పుడు తప్పించి అంతా నిశ్శబ్దం. జమ్ము గడ్డి గుబుర్లలో గాలి

త్వరలో ప్రారంభం!

ప్రజ్ఞోదయ చంద్రిక

(పెద్దకథ)

రచన: వే.వే.మూరి (చికాగో)

ఆంధ్రజ్యోతి

సచిత్ర వారపత్రిక

1985 ఉగాది నవలల పోటీ

తెలుగులో కొత్తదనంతో కూడిన మంచి నవలలు రావాలనే ఆసక్తితో పాఠకుల సౌకర్యార్థం వారి మారుతున్న అభిరుచులకు అనుగుణంగా నవలల పోటీని నిర్వహిస్తున్నామని తెలియజేయడానికి సంతోషిస్తున్నాం. కొత్తతరం పాఠకులకి, రచయిత(త్తు)లకి ఈపోటీ ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుందని, లబ్ధప్రతిష్ఠలతోపాటు కొత్తతరం నవలా రచయిత(త్తు)లు కూడా ఉత్సాహంతో పాల్గొని మా ప్రయత్నం విజయవంతం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాము. ఈ ఏడాది పోటీలో ఒకే ఒక నవలకు రూ. 5000/-లు బహుమతి ఇవ్వాలని నిశ్చయించాము.

ఈ పోటీలో ఉత్తమ సస్పెన్స్ థ్రిల్లర్ నవలను కొత్తగా ఇందుకోసం రాసినవి రచయిత(త్తు)ల నుంచి ఆహ్వానిస్తున్నాము. పాఠకులు హెచ్చు ఉత్కంఠతో చదివే నవలలను ఆదరిస్తున్నారని గ్రహించి అటువంటి నవలా రచనను ప్రోత్సహించే ఉద్దేశ్యంతో ఈ పోటీ నిర్వహిస్తున్నాము. తెలుగు రచయిత(త్తు)లు ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకొంటారని ఆశిస్తున్నాము.

ఉత్తమ సస్పెన్స్ థ్రిల్లర్ ఒకే నవలకు బహుమతి రూ. 5,000/-

నిబంధనలు

- 1) పోటీకి పంపే నవలలు ఫుల్స్కేప్ కాగితాలలో 150, 200 పేజీల మధ్య 200 పేజీలకు మించకుండా ఉండాలి.
- 2) కాగితానికి ఒక ప్రక్కనే సీరాతో స్పష్టంగా రాయాలి.
- 3) అనువాదాలు, అనుకరణలు పంపకూడదు.
- 4) పాఠకుల అభిరుచిని దృష్టిలో ఉంచుకుని బహుమతి పొందినవిగాక ఒకటి రెండు నవలలను సాధారణ ప్రచురణకు స్వీకరించే అవకాశం వుంది.
- 5) కవచపైనే "ఉగాది సస్పెన్స్ థ్రిల్లర్ నవలల పోటీకి" అని స్పష్టంగా రాయాలి.
- 6) అంగీకరించని వాటిని తిప్పి పంపడానికి వీలుగా తగినంత పోస్టేజి అతికించిన చిరునామా ఉన్న కవచ విడిగా రచనతోపాటు జతచేసి పంపాలి.
- 7) నవలల పోటీ ఫలితాలు మా సచిత్ర వారపత్రిక క్రోధన ఉగాది సంచిక 29-3-85లో ప్రకటిస్తాము. బహుమతి ఫలితాలను గురించి ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలూ జరుపబడవు.
- 8) నవలల ఎన్నిక విషయంలో తుది నిర్ణయం సంపాదకునిదే. మీ నవలను—

ఎడిటర్,

ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 712, విజయవాడ-520 010 కి పంపాలి.

నవలలు మాకు చేరవలసిన ఆఖరు తేదీ : 6-3-1985.

—ఎడిటర్

బుడగలు లేచి చిట్లుతున్న చప్పుడు నన్నుగా వినబడింది .. ఉండుండి వినబడుతోంది ఆ నిశ్శబ్దంలో.

“ఏదో పెద్ద చేపే. పెద్ద బుడగల్నే వదులుతున్నట్టుంది. అటు వద” అంటూ కంగారుగా ఆత్రుతతో అంది చిలక.

క్షణం సేపు చెవి నిక్కించి బుడగలు చిమ్ముతున్న చప్పుడిని విన్నాడు కొండడు.

“అవును. ఇవి గడ్డిలోని బుడగలుకావు. నీటి అడుగు నుండి వస్తున్నాయి. తొందర తొందరగా వస్తున్నాయి. మరీ లోతులో లేదు. ఈచె పోటుకి దొరుకుతాది” అని వడవని నడిచెయ్యకుండా గెడెయ్యకుండా వదిలాడు. వడవ గాలికి తేలుతూ కదుల్తోంది. వడవకి ప్రక్కనే అందు బాట్లో గుడగుడమని బుడగలు గుంపులు గుంపులుగా లేస్తున్నాయి. ఆ నిర్జన ప్రదేశంలో ఒళ్ళు జల్లు మంది చిలకకి.

కొండడు ఈచె తీశాడు. ఇనప మొన వదును చూసి ఉమ్ముతగిలించాడు. బుడగల్లోనుంచి నీటిలోకి చీపి కళ్ళని మరింత కుదించుకుంటూ చూశాడు. కలక నీటిలో ప్రతిఫలిస్తున్న వెన్నెట్లో నాచు మొక్కల సందుల్లో నుంచి బురద నేల గజిబిజిగా కనిపిస్తోంది. నాచు మొక్కల్లో నుంచి బుడగలు వస్తున్నాయి. ఇంకా తీక్షణంగా చూశాడు....నల్లటి నాచు మొక్కల మధ్యలో మరింత నల్లటి నీడ కదులుతోంది—నీడ....బుడగలు ... ఈచె సర్దుకున్నాడు. నీట్లోకి మెల్లగా చప్పుడు కాకుండా దించుతున్నాడు....నీడ కదులు తోంది....నాచు మొక్కలనుంచి లేస్తోంది.నీడ.... పెద్దనీడ తల. కొండడు ఊపిరి బిగబట్టాడు. కాళ్ళు నిలవన్నుకున్నాడు. బలాన్ని కేంద్రీకరించుకొని రెండు చేతుల తోనూ ఈచెను కదులుతున్న నీడ తల మీదికి కసుక్కున దింపాడు. ఈచె మొన గునపంలా బురదలోకి దూసుకు పోయింది. నీటి అడుగున పెద్ద సంచలనం. ఈచె ఊగిపోతోంది. చటవట చటవట మని నీళ్ళలో అలజడి. కొండడు అలానేఅదిమి పట్టి ఉంచాడు. చిలక కొండడి ప్రక్క చేరి నీటిలోకి చూస్తోంది. రాసురాసు నీరు చేప రక్తంలోకి రంగు మారుతోంది. చిక్కటి నల్లటి చారలు నీటి మీద చిమ్ముతున్నాయి.నెత్తురు బుడగలు. నీటిలో కలవరం ఆగిపోయింది.

(సకేషం)